THIRRJE VËLLEZËRVE SHQIPTARË TË KOSOVËS:

HIQNI DORË NGA ÇMENDURIA KOLEKTIVE!

MAL BERISHA

ÇFARË ËSHTË «ÇMENDURIA KOLEKTIVE»?

«Çmenduria kolektive» nuk është diagnozë mjekësore. Ajo është një metaforë për një gjendje shoqërore ose politike, në të cilën e gjithë klasa drejtuese përfshihet në një sjellje vetëshkatërruese: të gjithë e kuptojnë se vendi po dëmtohet, por askush nuk është i gatshëm të tërhiqet, të bëjë kompromis apo të bashkëpunojë.

Gjendja e sotme politike në Kosovë është një ilustrim i qartë i këtij fenomeni. Gara politike është shndërruar në një konflikt të çdo politikani kundër çdo politikani tjetër. Partia në pushtet e konsideron kompromisin si dorëzim; partitë opozitare e shohin bashkëpunimin si tradhti; ndërsa

armiqësia personale po zë gjithnjë e më shumë vendin e dialogut politik.

Procedurat parlamentare shndërrohen në armë, institucionet kushtetuese përfshihen në konfliktet partiake, ndërsa zgjedhjet e njëpasnjëshme vetëm sa përsëritin të njëjtat ndarje, pa i zgjidhur ato.

Kosova zhvilloi një tjetër palë zgjedhjesh parlamentare më 7 qershor 2026—të tretat në më pak se dy vjet—por forcat politike përsëri nuk arritën të ndërtonin konsensusin e nevojshëm për zgjedhjen e presidentit. Kështu, vendi vazhdon të mbetet i mbërthyer në një ngërç të ri institucional.

Ky është paradoksi i çmendurisë kolektive: secili politikan mund të besojë se po vepron në mënyrë racionale, por veprimet e tyre të përbashkëta prodhojnë një rezultat të paarsyeshëm dhe të dëmshëm për të gjithë vendin. Çdo palë kërkon fitoren, por humbet Kosova. Çdo udhëheqës pretendon se po mbron demokracinë, ndërkohë që armiqësia ndërmjet tyre e pengon demokracinë të funksionojë.

Kundërshtarët politikë nuk e shohin më njëri-tjetrin si konkurrentë legjitimë, por si armiq që duhen mposhtur me çdo kusht.

Pasojat janë paraliza institucionale, zgjedhjet e përsëritura, lodhja dhe zhgënjimi i qytetarëve, dobësimi i

besueshmërisë ndërkombëtare dhe shtyrja e përparësive jetike ekonomike e diplomatike të Kosovës. Në një kohë kur vendit i nevojitet bashkimi për të forcuar shtetësinë, për të përparuar drejt Bashkimit Evropian dhe për t'u përballur me sfidat e jashtme, udhëheqësit politikë po e harxhojnë energjinë kombëtare në një luftë të pafundme të brendshme.

Prandaj, «çmenduria kolektive» në Kosovë mund të përmblidhet me një fjali:

Është gjendja në të cilën çdo politikan lufton kundër çdo politikani tjetër; të gjithë pretendojnë se po e shpëtojnë Kosovën, por, të marrë së bashku, e pengojnë atë të ecë përpara.

VËLLEZËR KOSOVARË,

JU LUTEM, KTHJELLOHUNI!

VENDOSENI KOSOVËN MBI VETEN!

GJEJENI GJUHËN E VËLLAIT ME VËLLANË!

MAL BERISHA

ÇMENDURIA KOLEKTIVE

SERBIA E KËRCËNON KOSOVËN — POLITIKANËT LUFTONJË NJËRI-TJETRIN!